

ORGAN

vo farskom Kostole Ducha Svätého **v Sielnici**

„Píšťalový organ nech je v latinskej Cirkvi vo veľkej úcte ako tradičný hudobný nástroj, ktorého zvuk vie dodať cirkevným obradom obdivuhodný lesk a mohutne povznáša myseľ k Bohu a k nebeským veciam.“

Druhý vatikánsky koncil, konštitúcia o posvätnjej liturgii Sacrosanctum Concilium, 120

Marián Gregor

SLOVO SPRÁVCU FARNOSTI

Farnosť Sielnica založil pravdepodobne koncom 13. storočia premonštrátsky prepoš z Kláštora pod Znievom. V tom období bol v Sielnici postavený ranogotický kostol Všetkých svätých. Po jeho zbúraní bol v rokoch 1942 – 1943 postavený nový a väčší kostol, zasvätený Duchu Svätému, ktorý slúži dodnes. Pôvodný organ bol nahradený v roku 1949 novým nástrojom, využívaným do roku 2014.

Myšlienka nahradiť aj tento nástroj novým, sa zrodila z viacerých dôvodov. V prvom rade predchádzajúci nástroj si vyžadoval generálnu opravu. V tom čase postupne prebiehala modernizácia nášho liturgického

priestoru. Oltár a ostatné kamenné časti svätyne boli vytvorené v rokoch 2011 – 2012, lavice, spovedné miestnosti a nová podlaha kostola v roku 2014. Všetko podľa návrhu architekta Romana Mušku. Návrh obsahoval aj dizajn nového organa. Po odpredaji väčšieho farského pozemku v roku 2012 sa nám naskytla možnosť komplexne realizovať zámer architekta a zjednotiť tak aktuálne používané časti interiéru jedným štýlom spomínaného návrhu. Vzhľadom k tomu, že na odpredanom pozemku mal vyrásť veľký nemocničný komplex, rozhodli sme sa pre organ, ktorý by mohol byť využívaný liturgicky aj koncertne, nielen pre sielnickú cirkevnú obec, ale aj pre hostí. Obec má vynikajúcu polohu medzi dvoma veľkými mestami Banskou Bystricou a Zvolenom. V blízkosti sa nachádzajú viaceré hotely, kúpeľné centrá, kňazský seminár, ako aj stredné a vysoké školy so zameraním na hudbu.

Dispozíciu moderného nástroja s príklonom k francúzskym tradíciám, dizajn a rozličné detaily sme mali možnosť prejednávať s dizajnérom i staviteľom v nespočetných mailoch, telefonátoch i pri návštevách. Staviteľ Marián Muška ma dokonca pozval na návštevu nemeckých firiem, vyrábajúcich komponenty pre organy. Taktiež na prehliadku nemeckých, ale hlavne francúzskych nástrojov, predovšetkým parížskych organov staviteľa A. Cavaille-Colla. Obohatení skúsenosťami sme sa už tešili na postupné dobudovanie nového diela.

Nový organ v rímskokatolíckom farskom kostole v Sielnici je svojou dispozíciou i dizajnom ozvenou turíčného zázraku, znázorneného na našom hlavnom oltári. Duch Svätý naplnil apoštolov odvahou a mocným svedectvom pred celým Jeruzalemom. Od tohto momentu sa v Cirkvi prejavujú nespočetné charizmy. Prorocký duch naplnia aj umelcov, aby zvestovali krásu Nevýslovného. Mnohí skladatelia už niekoľko storočí pristupujú ku kráľovskému nástroju s obdivom i bázňou. Veď tak, ako sa vďaka vanutiu Ducha Svätého ukázal život Cirkvi a rozmanitosť jej darov, tak aj v organe práve vďaka prúdeniu vzduchu ožívajú mnohé registrové rady píšťal, aby všetky so svojou jedinečnou farbou, výškou a intenzitou ukázali Božiu moc a zároveň jemnosť, rôznorodosť i jednotu.

Nový organ už za prvý rok od svojho postavenia dokázal prilákať mnohých ľudí, veriacich i neveriacich, starších i mladších, domácich i cudzincov. Niekoľkokrát do týždňa znie pri bohoslužbách a takmer každý mesiac jeho klávesy pocítia dotyk niektorého z koncertných umelcov. Nech teda slúži čo najdlhšie Božej oslave a pozneseniu človeka!

Marián Muška

SLOVO STAVITEĽA

Píšťalový organ sa nazýva kráľovským hudobným nástrojom. Je to z viacerých dôvodov: organ je najväčší hudobný nástroj, s majestátnou architektúrou a dizajnom. Je to najzložitejší hudobný (ná)stroj, používa rôzne technológie, materiály a komponenty. Je výsledkom umu, zručnosti a znalostí viacerých odborníkov. Farba jeho zvuku sa mení využitím píšťal (registrov) rôznych konštrukcií, typov, materiálov a veľkostí. Má rozsiahlu dynamiku - od pianissima cez forte až po grandiózne tutti celého nástroja. Rovnako disponuje najširším frekvenčným rozsahom - od 16 Hz u najhlbších tónov temer po 10 000 Hz u najvyšších.

Organ má veľmi bohatú a starú históriu siahajúcu do staroveku (grécky matematik, hudobník a vynálezca Ktesibios je považovaný za prvého tvorca organa v 3. st. pred Kristom v egyptskej Alexandrii). Organ ako hudobný nástroj poznali v starom Ríme, potom v Byzantskej ríši ako nástroj slúžiaci na slávnostné ceremónie na cisárskom dvore v Konštantinopole (Carihrad, dnes Istanbul). Odtiaľ sa opäť dostal do Európy v 8. st., postupne sa rozšíril a v 11.-12. storočí ho môžeme dokumentovať v mnohých katedrálach a opátskych kláštoroch. Vtedy sa používal na intonáciu a alteráciu so schólou a jeho jednohlasá hra melódií gregoriánskeho chorálu sa považovala priamo za liturgický úkon. Organ vtedy nehral vždy, len na najväčšie sviatky. Znel veľkolepým jedným zvukom (ako dnešné pléno), z ktorého sa dal osamostatniť maximálne jeden spodný rad píšťal. Jeho obsluha nebola jednoduchá, mechy ovládalo niekoľko mužov - kalkantov, aj hra bola dosť ťažká. Postupne sa vyvíjal a zdokonaľoval, pribudla možnosť registrovať, rozšírili sa typy píšťal a registrov, objavili sa klaviatúry podobnejšie našim a zhruba od 16.-17.storočia už bol organ postavený na zvukových a konštrukčných princípoch ako ich používame v zásade dodnes. Prirodzene najmä v posledných storočiach (2. polovica 19. st. a celé 20. st.) sa aj v organe premietli výdobytky vedy a techniky, niekedy aj na úkor zvukovej kvality a individuality nástroja. Dnes všadeprítomná elektronika sa využíva aj v organoch (počítač u väčších nástrojov poskytuje hráčovi komfort, lepšie ovládanie i využitie nástroja). Predsa však základom organa ostala bohatá a precízna zvukovosť radov píšťal (registrov), stáročiami overené technológie - zásuvkové vzdušnice a mechanická tónová traktúra.

Organ v r.k. Kostole Svätého Ducha v Sielnici patrí k väčším dvojmanuálovým nástrojom s pedálom na Slovensku. Vnímanie organa, jeho koncepcie u tvorcov organa sa stretlo s temer totožným očakávaním a názorom investora. Výsledkom vzájomnej spolupráce je koncept nástroja inšpirovaný zvukovosťou francúzskych romantických organov 2.polovice 19.storočia. Podľa našej mienky takýto nástroj umožňuje interpretáciu nielen romantickú organovú hudbu francúzskej i nemeckej, ale aj iných období - baroka i súčasnej hudby, teda temer celého pokladu organových skladieb rôznych typov a žánrov, ktoré sa vytvorili v organovom umení počas stáročí. A čo je dôležité, jeho zvuková výbava plne odpovedá potrebám liturgie celého cirkevného roka, kedy treba registrovať odlišne, aby sme vyjadrili charakter daného obdobia (Advent, Vianoce, Pôst, Veľká noc a pod.). Nástroj má registre pre slávnost-

ný zvuk na začiatku a konci sv.omše rôzneho charakteru a sily (mixtúrové pléna, farebné pléna, husté zostavy bez mixtúr, jazykové grand jeu, grand choeur teda tutti a pod.), hlasy pre sprievod žalmistu i spevu zhromaždenia rôznej veľkosti, registre na sólové vedenie melódie na oboch manuáloch i v pedáli, dostatok registrov na najrozličnejšie improvizácie, predohry, medzihry, či dohry počas liturgie.

Koncepcia organa využíva 3 rozdielne stroje typické pre francúzsky romantický štýl - Pedál, Grand orgue a Récit. Na pranie investora sme sa rozhodli pridať aj štvrtý stroj - tzv. Aditív s horizontálnymi trúbkami - umiestnený v zábradlí chóru, pripínateľný na ľubovoľný manuál či pedál. Registrová dispozícia vychádza z francúzskych vzorov, avšak má i vlastné osobitosti.

Po technickej stránke má nástroj u manuálov zásuvkové vzdušnice a mechanickú tónovú traktúru, v pedáli z dôvodu nedostatku miesta sme použili elektrickú traktúru a ventilové vzdušnice. Registrová traktúra je elektrická, poskytujúca žiaduci komfort hracieho stola, čo je u 31 registrového organa nevyhnutnosťou. Z dôvodu aby hráč mal prirodzený vizuálny kontakt a spojenie s dianím v kostole, aby jeho zameranie a spev smerovali do svätyne, zvolili sme variant so samostatným hracím stolom.

V oblasti zvukovosti sme kládli dôraz na viacero charakteristík - široké menzúry (viac ako je u nás obvyklé) u nosných registrov v pedáli a manuáli, aby mal organ dostatočný základ a plnosť. Na podporu hĺbky nástroja máme nielen otvorený 16' hlas, ale aj 32' polohu v pedáli a 16' v manuáli. Organ má ušľachtilé princípy a rozdielne mixtúry, syte kryty a charakteristické flauty (napr. dvojicu prefukujúcich flaut 8' a 4', drevenú na I.man. a kovovú na II.man.), tri sláčikové hlasy, dva rozdielne 2' registre, mäkké samostatné alikvoty na II.man. Aj I.man. disponuje zostavou nepárnych alikvotov (3., 5., 7. harmonické ukryté v princípalovom kornete), aby aj tu bolo možné mať farbiaci register pre sóla, do labiálnych zmesí či na podporu jazykov. Plná farebnosť organa je daná úplným spektrom alikvotných tónov od prvej po ôsmu harmonickú vrátane septimy v kornete. Treba spomenúť aj umiestnenie registrov Flute harm. 8' a Cornet III-V na vyvýšenú píšťalnicu, čo im dáva špeciálnu sonornosť. Jazykové hlasy sú hojne zastúpené, v duchu zvolenej koncepcie: na I.man. Gr.Orgue je šťavnatá Trompeta 8' a na II.man. typická dvojica francúzskeho Récitu - farebný Hoboj 8' a nosná Trompeta harm. 8'. Nakoniec na Aditíve Trompette en chamade 8' korunuje trúbkový zbor a vďaka polohe v zábradlí poskytuje aj pozoruhodný akustický priestorový efekt, ktorý možno zaujímavou využiť. V pedáli Bombard 16', ako aj Trombón 8', dá razanciu a silu basovým tónom.

Poďakovanie patrí kolegom a pracovníkom, najmä Martinovi Talapkovi, hlavnému majstrovi našich dielní, Jozefovi Šuškoví, Mirovi Štukovskému a ostatným, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k zdarnému budovaniu diela vrátane domácich i zahraničných subdodávateľov z Nemecka a Českej republiky. Osobitý punc a dušu organu vtláčil intonér Jan Kostera z Krnova, nesmierne skúsený odborník a vzácný človek.

Záverom by som rád vyjadril vďaka p. farárovi M.Gregorovi, za odvalu vybudovať nový organ, čo je na Slovensku stále ojedinelá vec, najmä keď sa ponúkajú digitálne náhrady príp. inštalujú staršie, vyradené nástroje z Európy, ako aj za dôveru, ktorú nám prejavil. Pevne verím, že organ bude dlho slúžiť veriacim i návštevníkom tohto chrámu na Božiu slávu, hlbšie prežívanie Božích tajomstiev, ale i pre radosť z krásy ukrytej v tónoch a hudbe.

Roman Muška

SLOVO DIZAJNÉRA

Sielnický kostol som spoznal začiatkom roku 2011. Vtedy som sa zúčastnil súťaže na architektonické riešenie interiéru – najmä dizajnu presbytéria a koncepcie celku. Keď padlo rozhodnutie zveriť mi túto prácu, čoraz hlbšie som spoznával tento priestor. Návrh postupoval od liturgických objektov – ako stredobodu pozornosti – po riešenie ostatných prvkov interiéru. I vďaka tomu som priestor vnímal ako predovšetkým liturgický, s vlastným charakterom a estetickým vývojom. Budova sa vyvíjala od gotiky (pozostatky okien), cez barok (strecha veže) až po záverečnú podobu klasicizujúcej moderny. V interiéru prevažuje histo-

rizmus začiatku 20. storočia. Je to svojský svet plný tvarov, materiálov a farieb. Nepôsobí však chaoticky.

Bolo jasné, že treba zvoliť prístup rešpektujúci jestvujúcu atmosféru, rozhodne však nie kopírujúci ktorúkoľvek z historických etáp. Nová estetika má byť výrazovo svojská, v partnerskom vzťahu k pôvodnému, nesmie však prevládať. Všetky nové prvky presbytéria sú len z dvoch prirodzených materiálov, bez farbenia: oltár (obetný stôl), ambón, procesiový kríž, sédes sú z mramoru a antikoru. Lavice a všetko drevené v jednom odtieni dubu.

U organa je takto dôsledne uplatnený prístup o to dôležitejší, že je to rozmerný, vizuálne najvýraznejší prvok interiéru. Pri pohľade zdola vidno výlučne dva materiály vo svojej prirodzenosti. Drevo, dub totožného odtieňa ako v celom kostole, a perspektívne písťaly z vysokolešteného 75% cínu.

Takto principiálne je riešené i tvaroslovie nástroja. Vzhľad je daný výlučne dvoma výrazovými prostriedkami: dreveným postamentom a cínovým prospektom. Bez akýchkoľvek ornamentov a zdobných prvkov. Reliéfny postament je členený kryštallickými, čisto vertikálnymi tvarmi. Písťaly s netradičnými dĺžkami nôh pôsobia zoštíhľujúco. Hlavným motívom prospektu je výrazné vertikálne rytmizovanie.

Vonkajší obrys organa je prísne symetrický, avšak samotný prospekt je asymetrický. Skriňa má totiž navonok vyjadrovať vnútorné usporiadanie nástroja. To čo je z organa viditeľné, je v skutočnosti len zlomok nástrojovej časti.

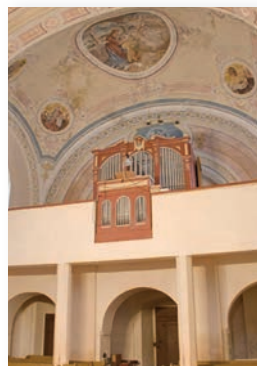
Najzásadnejšie pre celkové riešenie je rozloženie vzdušnic jednotlivých strojov.

Gr. Org. a Réc. sú vedľa seba, za prospektom. Za nimi je Pedál. Pre šírenie zvuku je to v danom priestore najlepšie riešenie. Umiestnené sú čo najvyššie. Na viac Flute harmonique 8' a Cornett sú na vyvýšenej písťalnici. Takéto rozmiestnenie vzdušnic umožnilo pôdorysne šikmé vedenie mechaniky s jediným zalomením. Dôležitým aspektom je ľahkodostupná údržba a ladenie, najmä jazykov. To je umožnené priebežnou ladiacou lavicou medzi vzdušnicami manuálov a pedálu. Kompletný vzduchový systém je pod vzdušnicami.

Dizajn hracieho stola v prvom rade rešpektuje klasickú ergonómiu. Klasické rozloženie manubrií, klasická farebnosť klaviatúr, príjemný ale exaktný chod mechaniky a taktiež priama viditeľnosť na oltár majú vyvolať v hráčovi pocit kľudu a inšpirácie. Korpus stola je z dubu, v detailoch je použitý i eben a palisander, vyrezávaný notový pult je z javora.

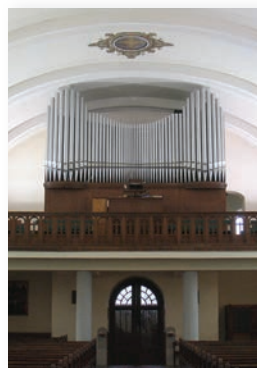
HISTÓRIA ORGANOV V KOSTOLE DUCHA SVÄTÉHO V SIELNICI

Prvý organ

bol postavený v roku 1931 do starého ranogotického kostola Všetkých svätých. Tento kostol bol v roku 1942 zbúraný. Organ z neho bol predtým demontovaný a neskôr postavený do terajšieho kostola Ducha Svätého, kde slúžil asi päť rokov. Pre nový kostol bol však organ malý, okrem toho bol za vojny poškodený. Klenba nad organom bola totiž narušená, takže do nástroja istý čas aj pršalo. Napriek tomu jeho stav nebol „na vyhodenie“. Farnosť ho predala do Horných Šipíc (foto), kde po menších opravách slúži dodnes. Organ vznikol v dielňach firmy Hardoni v Banskej Bystrici ako mechanický organ s jedným manuálom a pedálom. Dispozícia ostala nezmenená. Má šesť registrov: Subbas 16', Principál husľový 8', Bourdon 8', Salicionál 8', Oktáva 4', Mixtúra 2' 3x.

Druhý organ

bol postavený v roku 1949. Jeho stavbe predchádzala bohatá korešpondencia badínskeho farára Antona Zárevúckeho s deviatimi organárskymi firmami z Československa. Vybratá bola firma Ladislav Hauser, Trnovany-Teplice. Pri zostavovaní dispozície spolupôsobil MUDr. Pavel Hollý. Organ má dva manuály s pedálom a pneumatickú registrovú i hraciu traktúru. Písťaly druhého manuálu sú v žalúziovej skrini. Organ bol kvôli červotoči a ďalším problémom demontovaný v júni 2014 a dočasne uložený vo farskej budove. Demontáž viedol organár Ing. Štefan Tyrol. O rok neskôr oň prejavili záujem veriaci farnosti Kriváň.

Dispozícia obsahuje názvy registrov slovenské, no niekedy i české: Pedál (C-f1): Principálbas 16'(ext.), Subbas 16', Bourdonbas 16'(trsm.), Apertabas 8'

I.manuál (C-g3): Bourdon 16', Principál 8', Silvestrína 8', Roh kamzičí 8', Oktáva 4', Flauta pričná 4', Kvitna 1 1/3', Mixtúra 2 2/3'

II.manuál (C-g3): Kryt dvojretný 8', Flauta trubicová 8', Vox – celestis 8', Principál italský 4', Roh nočný 4', Flauta zobcová 2', Seskvialtera 1 1/3' 2x, Oboe 8'(neoadený)

Spojky: I/P, II/P, I/I 4', II/I, II/I 16', II/I 4', II/II 16', II/II 4'

Pomocné zariadenia: žalúziová šľapka, crescendový valec, piano, forte, tutti, vypínač, generální spojka, volná kombinace, odsun rejstříků, odsun crescenda, odsun jazyků, přísun rejstříků, auto pedál, tremolo

Tretí organ

Bol objednaný v decembri 2012, akustické skúšky v kostole prebehli vo februári 2013, práce oficiálne začali v apríli 2013. Oslovená bola firma R&M. Muška, Organárske dielne Žilina. Architekt Roman Muška predtým robil architektonický návrh obnovy interiéru kostola (oltár so svietnikmi a krížom, ambóna, sedes, sedadlá miništrantov, podlaha, lavice, zábradlie chóru, mrežové dvere a spovedné miestnosti). Farnosť preto chcela v tomto štýle aj nový organ, kvôli jednotnému tvarosloviu a materiálu. Vzniklo tak jedinečné zladenie nových častí, ktoré sa v liturgii aktuálne používajú. Starý štýl budovy kostola, drevených oltárov, kazateľnice a krstiteľnice ostal historizujúcou kulisou.

Nový organ bol zamýšľaný ako liturgický nástroj, zároveň umožňujúci koncertné využitie. Po zvukovej stránke vychádza z francúzskeho romantického ideálu, zosobneného v organoch A.Cavaille-Colla. Tomu odpovedá rozdelenie strojov na Grand orgue (Hlavný stroj) ako I.man., Récit (Žalúziový stroj) ako II.man. a Pédal (Pedál), rovnako i registrová dispozícia s názvami registrov vo francúzštine a širšie menzúry píšťal, najmä v basových polohách. V poslednej etape pribudol ešte osobitný stroj, tzv. Aditiv, v zábradlí chóru s registrom Chamades 8´, známy aj ako „španielska trúbka“, pripáateľný ku ktorejkoľvek klaviatúre či pedálu. Zvuk nástroja charakterizuje plnosť, nosnosť, ale aj jemnosť, rozmanitosť, farebnosť, razancia i majestáť. Organ má 31 znejúcich registrov (pozri reg. dispozíciu), z dôvodu nedostatku miesta sú v pedáli oktávové extenzie. Charakter nástroja umocňuje 10 rôznorodých osemstopových registrov v manuáloch, ako i 6 jazykových hlasov. Značný počet registrov je z dreva (cca päťina), z rôznych typov drevín. Zvukový fond vytvára 2127 píšťal rôznych typov, materiálov a veľkostí.

Na konštrukciu organa boli použité najkvalitnejšie dostupné materiály a komponenty. U zásuvkových vzdušnic, aj ventilových v pedáli, je základom dub a stabilné veľkoplošné materiály, píšťalnice sú dubové (stred z boru), podobne lavičky či vešáky. Časť komponentov a vzdušnic je od nemeckej firmy A.Laukhuff.

Nástroj má v manuáloch mechanickú tónovú traktúru, v pedáli elektrickú. Hrací stôl a časti traktúry sú od nemeckej renomovanej firmy O. Heuss. K dispozícii je 128 nastaviteľných kombinácií registrov (ako setzery), 3 pevné kombinácie Pleno, Tutti a General Tutti, o i. vypínače jazykov aj chamades, crescendo a žalúziový ovládač. Cínové píšťaly dodal Michal Kenis z ČR, jazykové registre nemecké firmy Killinger a Laukhuff.

V žilinských dielňach pracovali a organárske práce realizovali Martin Talapka a Jozef Šuška, ako aj ďalší spolupracovníci či partneri: M. Štukovský, J. Baumann (elektromontážne práce), J. Špalek (špeciálne zámočnicke práce), nábytkárska firma M. Rosina (hlavná organová skriňa) a P. Hrtusa (skriňa pre Chamades). Umeleckú intonáciu organa vykonal Jan Kostera, intonér z Krnova, ktorý v spolupráci s M. Muškom realizoval výsledný zvukový obraz nástroja. Celý organ, vrátane výrobnéj dokumentácie, projektoval Roman Muška. Manažment stavby, objednávky komponentov a materiálov zabezpečoval Marián Muška. Organ bol dokončený dňa 28. októbra 2014, kedy v montážnej hale firmy bola verejná prezentácia organa spojená s koncertom, za prítomnosti hudobnej verejnosti, televízie a iných médií. Následne bol nástroj demontovaný, prevezený a od 11. novembra 2014 stavaný na chóre kostola v Sielnici. V decembri prebiehala intonácia a ladenie.

Napokon 13. decembra 2014 bol organ počas slávnostnej sv. omše uvedený do užívania, kedy ho požehnal Mons. Marián Chovanec, banskobystričský diecézny biskup. Odvtedy bolo na ňom realizovaných viacero koncertov a nahraté prvé CD. Po nainštalovaní Aditívu a Chamades bol organ skolaudovaný 7. novembra 2015 za účasti doc. Imricha Szabóa, ArtD. (organistu a pedagóga), PhDr. Mariána A. Mayera, CSc. (organológa a pedagóga), Mgr.art. Petra Sochuľáka (organistu a pedagóga), Mgr. Petra Franzena (organistu a organára), Mgr.Bc. Radovana Hasíka (člena Hudobnej sekcie DLK), zástupcov firmy R&M. Muška Organárskych dielní Žilina a miestneho farára.

Registrová dispozícia:

Grand orgue (C-c4):

Bourdon 16´
Montre 8´
Flûte harmonique 8´
Cor de chamois 8´
Prestant 4´
Flûte douce 4´
Doublette 2´
Fourniture IV-V
Cornet III-V
Trompette 8´
II – I 8´
II – I 16´
II – I 4´

Récit:

Diapason 8´
Bourdon 8´
Viole de Gambe 8´
Voix céleste 8´
Flûte octaviant 4´
Nasard 2^{2/3}´
Octavin 2´
Tierce 1^{3/5}´
Plein jeu II-V
Hautbois 8´
Trompette harmonique 8´
Tremblant II
II – II 4´

Pédal (C-f1):

Contrebasse 16´
Soubasse 16´
Quinte grave 10^{2/3}´
Octavbasse 8´ (ext.)
Bourdon 8´ (ext.)
Quinte 5^{1/3}´ (ext.)
Choralbasse 4´ (ext.)
Bombarde 16´
Trombone 8´ (ext.)
I – P 8´
II – P 8´
II – P 4´

Aditif (I., II., P.):

Chamades 8´

Pomocné zariadenia:

Pamäťový setzerový systém: 8x8x2=128 kombinácií 1 - 8 A - F I/II

Pevné kombinácie: GTT TT PL

presvetľovacie tlačidlá pod I.man. a pistóny nad pedálom posuv vpred a vzad

Crescendo Žalúzie Vypínače crescendo, jazykov, chamades

Počet píšťal: 2127 (labiálnych kovových 1633, labiálnych drevených 228, jazykových 266)

Dĺžka najväčšej píšťaly: 5,1 m (zapustená v podlahe)

Dĺžka najkratšej píšťaly: 13 mm (bez nohy)

Použitý drevo: dub, rezonančný smrek, bor, čerešňa, jaseň, orech, hrab, palisander, eben, javor

Použitý kov: u píšťal 50%, 70%, 75% leštený cín a 52% cín- natur

u registrových a žalúziových prevodov antikor

Hmotnosť nástroja: cca 5.500 kg

Rozmery: 5,5 m šírka 2,7 m hĺbka 4,8 m výška

Hodnota nástroja: 365.000.- Eur (vrátane DPH)

**investor : R.k.cirkev Farnosť Sielnica,
Marián Gregor, farár**
realizácia : R&M.Muška Organárske Dielne Žilina

konceptia (za investora) : Mgr.,Mgr.art.Marián Gregor
koncept, dispozícia, menzúry : Mgr.,Ing.Marián Muška
dizajn, konštrukcia : Ing.arch.,Mgr.art.Roman Muška
intonácia : Jan Kostera
**organárske práce : Martin Talapka (vedúci dielni),
Jozef Šuška**
**práce v dielni : M. Šťukovský, J. Baumann ,
J. Špalek, P. Hrtús, Š. Tyrol**
org. skriňa : M. a M. Rosinovci

kovové píšťaly : Michal Kenis
jazyky : A. Laukhuff, R.Killinger
komponenty : A.Laukhuff, O.Heuss

temperované ladenie : 440 Hz / 21°C
tlak : Gr.Org. 700 Pa
Réc. 700 Pa
Péd. 850 Pa
Chamades 700Pa

realizácia v dielni Apr.2013 - Okt.2014 / montáž v kostole Nov.-Dec.2014
požehnanie organa 13.Dec.2014 / Chamades Júl 2015 / kolaudácia 7.Nov. 2015

RÉSUMÉ:

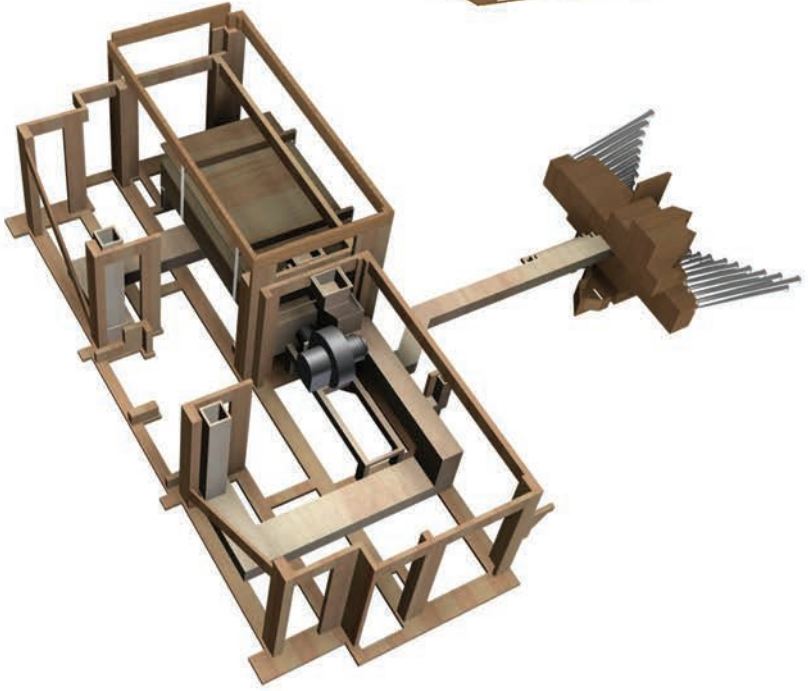
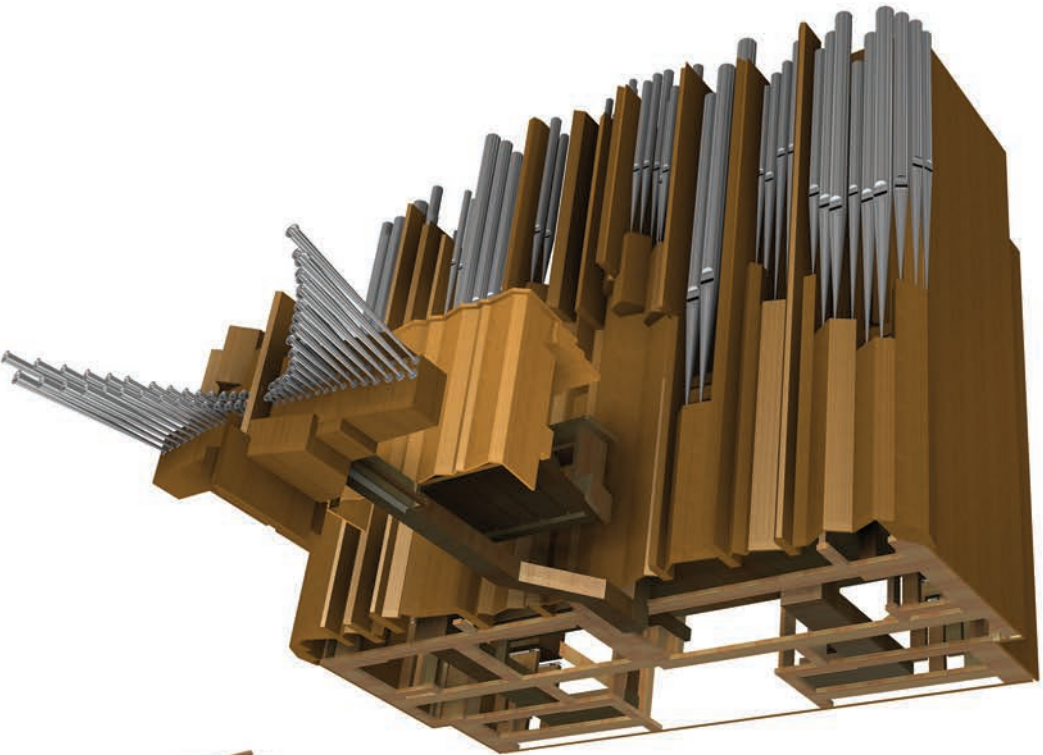
The village Sielnica is situated in the basin between towns of Banská Bystrica and Zvolen (the central Slovakia). The parish was founded here by Premonstrates in the late 13th century. In that time an early Gothic church of All Saints arose there. This one was demolished in 1943 and replaced by a larger temple consecrated to the Holy Spirit. The brochure provides information about three organs gradually used in this church. The main attention is paid to the new and largest instrument built in Organ workshops Žilina, of brothers Marián and Roman Muška, completed in 2015. This organ with two manuals and pedal has 31 sounding stops divided into Grand orgue, Récit and Pédal. In addition, there is an Aditif, whose stop - horizontal trumpets - is placed in the ballustrade of the choir. That new instrument with modern design and architecture has slide windchests and a mechanical key action in manuals, the electric in pedal, also the stop action is electric with adequate comfort of the console (memory setter system with 128 combinations). The concept and sound of the instrument in Sielnica was inspired with French romantic organs dating from the second half of 19th and 20th century, as evident by its list of stops. The organ has been sounding for the glory of God and the encouraging of believers not only during masses but as well as at concerts done by professional artists.

RÉSUMÉ:

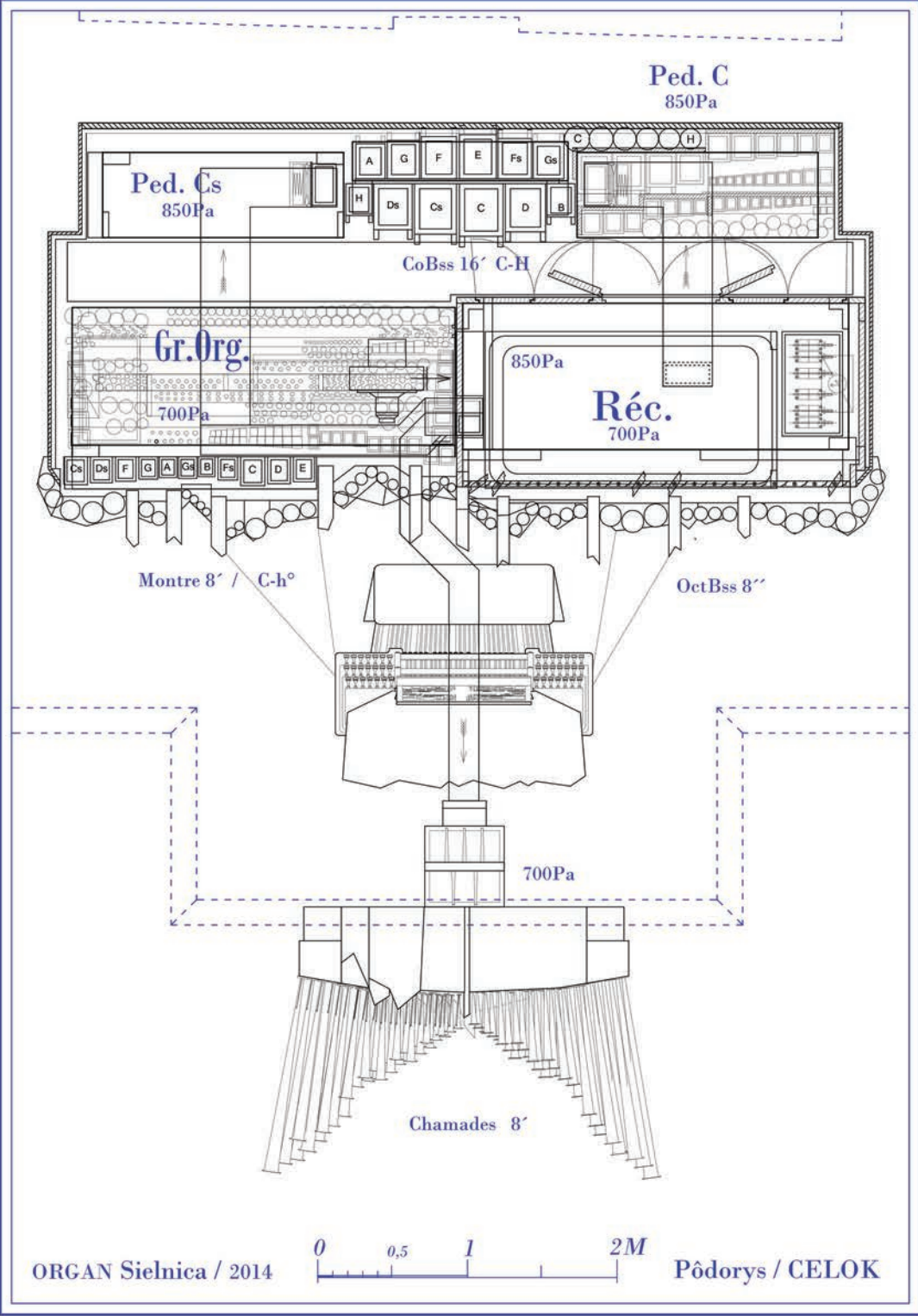
Le village Sielnica est situé entre les villes Banská Bystrica et Zvolen (Slovaquie centrale). La paroisse dans ce village a été fondée par les Prémontrés vers la fin du 13e siècle. De cette époque provient aussi l'Église gothique de Tous les Saints. Cette Église a été en 1942 ruinée et remplacée par plus grande Église consacrée au Saint Esprit. La brochure apporte des informations de trois orgues, qui s'utilisaient dans cette église. L'attention principale est prêtée à nouveau et le plus grand orgue, produit dans les ateliers d'orgue des frères Marián et Roman Muška à Žilina, qui était fini en 2015. Cet instrument de deux claviers avec pédal a 31 registres sonnés, divisés en Grand orgue, Récit, Pédal. À cela est ajouté l'Aditif, duquel registre la trompette horizontale est située d'une manière intéressante dans la balustrade du chœur. L'orgue avec l'apparence et l'architecture moderne contient les sommiers classiques avec la transmission mécanique chez les claviers, dans le pédal électrique, et encore une transmission électrique pour les jeux d'orgue avec le confort nécessaire de la console (un setzer système de mémoire avec 128 combinaisons). Par la conception sonore l'instrument incline à l'esthétique française d'orgue romantique des instruments de la 2e moitié du 19e, resp. 20e siècle - cela est évident de la liste des jeux de nouvel instrument. Cet orgue sonne à la gloire de Dieu et pour encourager des fidèles non seulement pendant les services divins, mais aussi pendant des concerts des artistes professionnels.

RESÜMEE

Das Dorf Sielnica liegt im Tal zwischen den Städten Banská Bystrica und Zvolen (Mittelslowakei). Der Pfarrbezirk in diesem Dorf wurde am Ende des 13. Jahrhunderts von Prämonstratensern gegründet. Damals wurde auch die frühgotische Kirche Allerheiligen gebaut, diese war aber im Jahre 1942 abgerissen und durch eine größere dem Heiligen Geist eingeweihte Kirche ersetzt. Die Broschüre gibt Informationen über drei Orgeln, die in dieser Kirche allmählich eingesetzt wurden. Die Hauptaufmerksamkeit widmet man vor allem der neuen und größten Orgel, die in der Orgelbauwerkstatt Žilina - der Gebrüder Marián und Roman Muška angefertigt und im Jahre 2015 vollendet wurde. Dieses zweimanualige Musikinstrument mit Pedal hat 31 klingende Register in Grand orgue, Récit, Pédal verteilt. Dazu ist Aditif zugeordnet, dessen Register, ein horizontales Rohr, interessant im Chorgeländer platziert ist. Das Instrument mit modernem Design und Architektur hat Schleifladen und mechanische Traktur bei Manualen, im Pedal eine elektrische, dazu eine elektrische Registertraktur mit angemessenem Komfort des Spieltisches (mit 128 Registerkombinationen). Durch Konzeption und Klang inkliniert das Instrument zur französischen Orgelästhetik der Instrumente der 2. Hälfte des 19. bzw. 20. Jh., davon zeugt auch seine Registerdisposition. Diese Orgel klingt zu Ehre Gottes und zur Ermutigung der Gläubigen nicht nur bei Gottesdiensten, sondern auch bei Konzerten von professionellen Künstlern.

Január 2013
 Návrh organa - 3D model
 skriňa, skelet, vzduchový systém, Chamades

Značenie registrov
na registr. traktúre
a lavičkách

Mechanická traktúra Grand Orgue

Finalizácia výroby drevených píšťal (Jan Kostera)
Jún 2014

Postupné osádzanie píšťal
Soubase 16', Quinte 10^{2/3}', Bombard 16'

Júl 2014
Počiatky montáže v hale
Martin Talapka, Marián Muška, Jan Kostera, Roman Muška

Júl 2014
Návšteva zo Sielnice / v intonárskej dielni

V montážnej hale
August 2014

Grand
Orgue

Q 10 ^{2/3} ′

Soubasse 16 ′

Intonácia píšťal Viole de Gambe 8 ′ / Récit (Jan Kostera)

Bombard 16 ′
Cs-H

V dielni
August 2014

Bourdon 16'

Flute harmonique 8'

Bourdon 8'

Quinte 10^{2/3}'

Október 2014
Montáž registrovej traktúry v dielni

Október 2014
Osádzanie prospektových píšťal v dielni (Jozef Šuška)

Október 2014
V montážnej hale
Grand Orgue / osádzanie píšťal Bourdon 16´

28. október 2014
V montážnej hale po koncerte
a verejnom predstavení nástroja v dielňach

November 2014
Stavba nástroja na rekonštruovanom chóre

Oceľová konštrukcia pre rozšírenie a spevnenie chóru
August 2014

11. november 2014 - expedovanie organa na chóer za pomoci farníkov

Intonačné práce / Grand Orgue

13. december 2014
Slávnostné požehnanie nového organa
Mons. Marián Chovanec, banskobystrický biskup,
Marián Gregor, sielnický farár, Mons. Vojtech Nepšinský, zvolenský dekan

Montáž nástroja (hlavný mech) na chóre (Martin Talapka)
November 2014

Roman Muška, Miro Štúkovský, Martin Talapka, Jan Kostera, Jozef Šuška

17. október 2015
Počas nahrávania prvého CD na novom nástroji
Pavol Valášek, študent organovej hry na VŠMU, u doc. Imricha Szabó

Grand Orgue

Récit

Zostavil: Marián Gregor
Vydal: RKC, Farnosť Sielnica
Grafický návrh: Roman Muška
Sadzba a DTP: Jana Kollárová
Foto: V.Drahoň, M.Gregor, R.Muška
Preklad: M. Muška (A), A. Koniarová (F), E. Brezánska (N)
Jazyková úprava: Iveta Kašáková
Tlač: OBALOTAVA, a.s. Slovenská Lupča
November 2015